

**ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ว่าด้วย วิธีการให้การสงเคราะห์เด็ก พ.ศ. ๒๕๕๗**

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. ๒๕๕๖ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ว่าด้วยวิธีการให้การสงเคราะห์เด็ก พ.ศ. ๒๕๕๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้ และมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดในกรณีที่มีปัญหาหรือข้อขัดแย้งเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

ให้ระเบียบว่าด้วยการสงเคราะห์เด็กในครอบครัวยากจน และระเบียบว่าด้วยการสงเคราะห์เด็กแบบครอบครัวอุปถัมภ์ใช้บังคับต่อไปได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้

หมวด ๑

การสืบเสาะพินิจ และการรายงาน

ข้อ ๔ การสงเคราะห์เด็กตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการสืบเสาะพินิจค้นหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสภาพปัญหาความเดือดร้อนของเด็กและครอบครัว และการบันทึกประวัติรวมถึงรายละเอียดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงนำมาวิเคราะห์ วินิจฉัย หาสาเหตุของปัญหา รวมถึงแนวทางการสงเคราะห์ที่เหมาะสม

พนักงานเจ้าหน้าที่อาจขอข้อมูลที่จำเป็นและเห็นว่าเป็นประโยชน์สำหรับนำมาประกอบ
แนวทางการสงเคราะห์เด็ก ทั้งจากครอบครัว ญาติพี่น้อง ชุมชน หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชน
รวมทั้งสถานที่อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับเด็ก

การรายงานเพื่อการสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ ให้ประกอบด้วยข้อเท็จจริงและความเห็น
ดังต่อไปนี้

(๑) รายละเอียดเกี่ยวกับสถานะด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมของเด็ก และบุคคลที่เด็ก
อาศัยอยู่ด้วย

(๒) การวินิจฉัยถึงสถานะตาม (๑) ให้นำมาตรฐานขั้นต่ำตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
มาเป็นเกณฑ์ในการวินิจฉัย

(๓) สาเหตุที่เด็กตกอยู่ในสถานะจำต้องได้รับการสงเคราะห์

(๔) กำหนดวิธีการที่เหมาะสมในการสงเคราะห์ ตามมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่งต้องม
ีความเห็นของนักสังคมสงเคราะห์หรือแพทย์ประกอบรายงาน

(๕) การกำหนดวิธีการสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ต้องมี
หนังสือแสดงความยินยอมจากผู้ปกครองหรือการให้ความยินยอมด้วยวาจา มาด้วย กรณีที่ผู้ปกครอง
ไม่ให้ความยินยอมหรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ ให้ทำบันทึกถึงสาเหตุของการไม่ให้ความยินยอม
หรือสาเหตุที่ไม่อาจให้ความยินยอมนั้นพร้อมด้วยความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคม
สงเคราะห์ และการแพทย์ด้วย

ข้อ ๕ รายละเอียดเกี่ยวกับการรายงานตามข้อ ๔ (๑) ให้รวมถึง

(๑) เด็ก

(ก) พฤติกรรม บุคลิกภาพ การศึกษา

(ข) การพัฒนาบุคลิกภาพ ร่างกาย สถิติปัญญา อารมณ์ สังคม จริยธรรม และครอบครัว
ของเด็ก

(ค) ทักษะต่าง ๆ ในการดำเนินชีวิต ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัว
โดยเฉพาะอย่างยิ่งระหว่างเด็กกับบุคคลในครอบครัว

(๒) บุคคลที่เกี่ยวข้อง

การศึกษา อาชีพ ฐานะ รายได้ สุขภาพ สถานภาพทางกฎหมาย และความสัมพันธ์กับ
เด็ก

(๓) สภาพแวดล้อม

(ก) ที่พักอาศัย สุขอนามัยของที่พักอาศัย

(ข) ชุมชน และการบริการทางสังคมของชุมชน เช่น บริการทางการแพทย์ การศึกษา กีฬา นันทนาการ และการสังคมสงเคราะห์

ข้อ ๖ การวินิจฉัยและค้นหาสาเหตุที่ทำให้เด็กตกอยู่ในสภาวะจำต้องได้รับการสงเคราะห์ ตามข้อ ๔ (๓) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รวบรวมบันทึกข้อเท็จจริงและความเห็นของนักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา แพทย์ นักกฎหมาย หรือนักวิชาการอื่นทางด้านเด็ก นำมาประมวลแล้ววินิจฉัยถึงมูลเหตุดังกล่าวข้างต้น ประกอบไว้ในรายงานที่จะส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนั้นด้วย

ข้อ ๗ หนังสือยินยอมตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่ปลัดกระทรวงกำหนดท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๘ การให้ความยินยอมด้วยวาจาให้กระทำต่อหน้าพยานอย่างน้อยสองคนและให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดทำบันทึกการให้ความยินยอมนั้นตามแบบท้ายระเบียบนี้เพื่อนำเสนอประกอบรายงานตามข้อ ๔ โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายละเอียดเกี่ยวกับบุคคลซึ่งเป็นผู้ปกครองหรือบุคคลที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย
- (๒) ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลนั้นกับเด็ก รวมทั้งนิติสัมพันธ์หากมี เช่น เป็นผู้ใช้อำนาจปกครอง
- (๓) สาเหตุที่เด็กจำต้องได้รับการสงเคราะห์โดยสรุป
- (๔) วิธีการสงเคราะห์ตามมาตรา ๓๓ (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) โดยสรุป

ข้อ ๙ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจทบทวนเงื่อนไขและวิธีการสงเคราะห์เด็กแล้วรายงานปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี เพื่อเปลี่ยนแปลงวิธีการสงเคราะห์ให้สอดคล้องกับสภาวะของเด็กและครอบครัว

หมวด ๒

การสงเคราะห์เด็กและครอบครัว

ข้อ ๑๐ การสงเคราะห์เด็กและครอบครัว หรือบุคคลที่อุปการะเลี้ยงดูเด็กอาจกระทำได้หลายวิธี โดยพิจารณาถึงความจำเป็นและเหมาะสม ดังต่อไปนี้

- (๑) การสงเคราะห์เกี่ยวกับ
- (ก) ช่วยเป็นค่าเลี้ยงดู ค่าพาหนะ หรือค่าใช้จ่ายอื่นๆ สำหรับเด็ก

- (ข) ช่วยเหลือเกี่ยวกับการศึกษา และอุปกรณ์การศึกษาสำหรับเด็ก
- (ค) ช่วยเหลือครอบครัวของเด็กในกรณีที่ปัญหาความเดือดร้อนของครอบครัวนั้นกระทบหรือเกี่ยวเนื่องกับสวัสดิภาพของเด็กโดยตรง เช่น ให้เงินเป็นทุนประกอบอาชีพ ค่ารักษาพยาบาลและอื่น ๆ
- (ง) ช่วยเหลือเป็นค่ากายอุปกรณ์แก่เด็กพิการและทุพพลภาพตามความเห็นและคำวินิจฉัยของแพทย์ รวมทั้งอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จะช่วยป้องกันและแก้ไขความพิการของเด็ก
- (๒) ให้การสงเคราะห์เกี่ยวกับเครื่องอุปโภคบริโภค เช่น มุ้ง ผ้าห่มนอน นมสำหรับเลี้ยงดูเด็กและอื่น ๆ
- (๓) ให้ความรู้และการฝึกอบรมเกี่ยวกับการแก้ไขปัญหาในการอุปการะเลี้ยงดูเด็กให้ได้ตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีภายในครอบครัว
- (๔) ให้บริการในการฟื้นฟูสภาพครอบครัว
- (๕) ให้การสงเคราะห์ด้านคำแนะนำปรึกษาและบริการอื่น ๆ ที่เหมาะสม

หมวด ๓

การให้เด็กเป็นบุตรบุญธรรมและการสงเคราะห์เด็กในครอบครัวอุปถัมภ์

ข้อ ๑๑ การดำเนินการเพื่อให้เด็กได้เป็นบุตรบุญธรรมของบุคคลอื่นให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม

ข้อ ๑๒ บุคคลที่สมควรได้รับอนุญาตให้เป็นผู้อุปการะเลี้ยงดูเด็กในลักษณะของครอบครัวอุปถัมภ์ จะต้องมีความสมบัติดังต่อไปนี้

- (๑) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ แต่ไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีอายุมากกว่าเด็กไม่น้อยกว่าสิบห้าปี
- (๒) มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งและที่อยู่นั้นต้องถูกสุขลักษณะอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี
- (๓) มีอุปนิสัยและความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นผู้อุปการะเด็ก
- (๔) มีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ
- (๕) มีเวลาในการดูแลเด็ก และได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกในครอบครัวที่จะรับเด็กไว้อุปการะเลี้ยงดู
- (๖) มีทรัพย์สินและรายได้ที่แน่นอนสามารถให้การอุปการะแก่เด็กได้
- (๗) ไม่มีประวัติเคยกระทำความผิดทางอาญาจนได้รับโทษจำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ รวมทั้งไม่เคยถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดต่อเด็กหรือบุคคลใน

ครอบครัว และไม่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงต่อบุคคลอื่นหรือประพฤตินิสัยเสื่อมและจารีตประเพณีอันดีงาม

(๘) มีความสามารถในการอุปการะเลี้ยงดูเด็กได้ตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

(๙) เป็นผู้มีความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงดูเด็ก จิตวิทยา และพัฒนาการเด็ก

ข้อ ๑๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องดำเนินการพิจารณาคัดเลือกบุคคลครอบครัวอาสาสมัครซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๒ หรือสถานรับเลี้ยงเด็กที่ขึ้นทะเบียนไว้เพื่อรับเด็กไว้อุปการะตามมาตรา ๓๓ (๔)

ข้อ ๑๔ การส่งเด็กเข้ารับการอุปการะในครอบครัวอุปถัมภ์หรือสถานรับเลี้ยงเด็กตามหมวดนี้ ให้ปลัดกระทรวง หรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี พิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) กรณีที่ผู้ปกครองยินยอม ต้องมีหนังสือยินยอมตามข้อ ๗ หรือบันทึกยินยอมด้วยวาจาตามข้อ ๘ แล้วแต่กรณี

(๒) กรณีผู้ปกครองไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันควร หรือไม่อาจให้ความยินยอมได้ต้องพิจารณาจากความเห็นพร้อมเหตุผลความจำเป็นที่จะต้องนำเด็กส่งเข้ารับการสงเคราะห์จากพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมรายงานความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาชีพสังคมสงเคราะห์และการแพทย์ เพื่อประกอบการพิจารณาตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง ด้วย

(๓) ในการส่งเด็กไปรับการอุปการะในครอบครัวอุปถัมภ์ หรือสถานรับเลี้ยงเด็กอาจพิจารณาช่วยเหลือค่าเลี้ยงดูเด็กแก่ครอบครัวอุปถัมภ์หรือช่วยเหลือเครื่องอุปโภคบริโภคสำหรับเด็กตามความจำเป็นก็ได้

(๔) กำหนดระยะเวลาในการส่งเด็กเข้าอุปการะ รวมทั้งมีอำนาจในการขยายหรือย่นระยะเวลา ที่กำหนด

ข้อ ๑๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้มีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ติดตามเยี่ยมเยียนเด็กและครอบครัวอุปถัมภ์ หรือสถานรับเลี้ยงเด็กเป็นประจำ อย่างน้อยปีละสามครั้ง และให้รายงานปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี

ข้อ ๑๖ ปลัดกระทรวงหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ครอบครัวอุปถัมภ์ หรือสถานรับเลี้ยงเด็ก คืนเด็กให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือผู้ปกครองเด็ก ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ครอบครัวอุปถัมภ์ หรือสถานรับเลี้ยงเด็กไม่สามารถเลี้ยงดูเด็กได้ หรือการเลี้ยงดู
ไม่เหมาะสม

(๒) ครอบครัวอุปถัมภ์ หรือสถานรับเลี้ยงเด็ก มีความต้องการจะคืนเด็ก

(๓) บิดามารดา หรือผู้ปกครองของเด็กมีความพร้อมและต้องการจะรับเด็กไปอุปการะ

หมวด ๔

การส่งเด็กเข้าอุปการะในสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ หรือสถานพัฒนาและฟื้นฟู

ข้อ ๑๗ การส่งเด็กเข้ารับการสงเคราะห์ในสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ และสถาน
พัฒนาและฟื้นฟู ให้นำความในข้อ ๑๓ ข้อ ๑๔ และข้อ ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๑๘ การแจ้งความประสงค์ขอส่งเด็กเข้าอุปการะในสถานแรกรับ สถานสงเคราะห์
สถานพัฒนาและฟื้นฟูตามมาตรา ๓๓ (๕) (๖) และ (๗) ในกรณีที่เด็กและครอบครัวมีภูมิลำเนาหรือ
ถิ่นที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ส่วนผู้ที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่
อยู่ในจังหวัดอื่นให้ยื่นคำขอที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดทุกจังหวัด หรือ
ยื่นคำขอที่สถานแรกรับ สถานสงเคราะห์ และสถานพัฒนาและฟื้นฟู โดยตรง

ข้อ ๑๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ ดำเนินการตามมาตรา ๓๐ (๔) เพื่อให้ผู้ปกครองสวัสดิ
ภาพส่งเอกสารหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ การศึกษา การทำงาน หรือความประพฤติของ
เด็กสำหรับจัดทำรายงานเกี่ยวกับการสืบเสาะพินิจเด็กและครอบครัว เพื่อประกอบการพิจารณา
ดำเนินการสงเคราะห์เด็กและครอบครัว ต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

วัลลภ พลอยทับทิม

ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

หนังสือยินยอมของผู้ปกครองให้เด็กเข้ารับการสงเคราะห์

เขียนที่.....

วันที่.....

ข้อ ๑ ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) อายุ.....ปี สัญชาติ.....
เชื้อชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....รายได้.....บาท/วัน/เดือน
ที่อยู่ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ต.รอก/ชอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... บัตรประจำตัวประชาชน/บัตรประจำตัวข้าราชการ/พนักงาน
รัฐวิสาหกิจ/บัตรอื่น ๆ ระบุ..... เลขที่..... ออกให้ที่.....
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เกี่ยวข้องเป็น..... ของเด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว

ข้อ ๒ ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) อายุ.....ปี สัญชาติ.....
เชื้อชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....รายได้.....บาท/วัน/เดือน
ที่อยู่ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่..... หมู่ที่..... ต.รอก/ชอย..... ถนน.....
ตำบล/แขวง..... อำเภอ/เขต..... จังหวัด..... รหัสไปรษณีย์.....
โทรศัพท์..... บัตรประจำตัวประชาชน/บัตรประจำตัวข้าราชการ/พนักงาน
รัฐวิสาหกิจ/บัตรอื่น ๆ ระบุ..... เลขที่..... ออกให้ที่.....
เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ..... เกี่ยวข้องเป็น..... ของเด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นาง/นางสาว

ข้อ ๓ ข้าพเจ้า ผู้มีรายนามข้างต้น ยินยอมให้พนักงานเจ้าหน้าที่รับตัว เด็กชาย/เด็กหญิง/นาย/นางสาว
..... ส่งเข้ารับการอุปการะเลี้ยงดู/ให้การศึกษา/ฝึกหัดอาชีพ/รักษาพยาบาล/
บำบัดฟื้นฟูสมรรถภาพศึกษา/กล่อมเกลাজิตใจ โดยใช้หลักศาสนา

โดยมอบให้แก่ (นาย/นาง/นางสาว)

- ผู้ปกครองครอบครัวอุปถัมภ์
- เจ้าของสถานรับเลี้ยงเด็ก (ระบุชื่อ)
- ผู้ปกครองสวัสดิภาพ สถานแรกรับ (ระบุชื่อ)
- ผู้ปกครองสวัสดิภาพสถานสงเคราะห์ (ระบุชื่อ)
- ผู้ปกครองสวัสดิภาพ สถานพัฒนาและฟื้นฟู (ระบุชื่อ)
- ผู้มีอำนาจการบริหารของสถานที่ทางศาสนา (ระบุชื่อ)

โดยให้เป็นผู้ปกครองแทนข้าพเจ้าและระหว่างที่เด็กอยู่ในความอุปการะของบุคคลตามข้อ ๓ หากเด็กหลบหนีออกจาก (ระบุชื่อสถานที่).....หรือมีเหตุการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง อันเกิดจากการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่โดยชอบด้วยกฎหมายเกิดขึ้นแก่เด็ก ข้าพเจ้าขอรับรองว่าจะไม่เรียกร้องสิทธิ หรือค่าเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น

ข้าพเจ้าได้รับทราบ และเข้าใจข้อความตามหนังสือนี้ทุกประการ จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

(ลงชื่อ).....บิดา ผู้มอบเด็ก (ลงชื่อ)
(.....) (.....)

(ลงชื่อ).....มารดา ผู้มอบเด็ก ผู้ปกครองสวัสดิภาพสถาน (ระบุชื่อ)
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้ปกครอง ผู้มอบเด็ก (ลงชื่อ).....พยาน
(.....) (.....)

(ลงชื่อ).....พนักงานเจ้าหน้าที่ (ลงชื่อ)พยาน
(.....) (.....)